

Gimnastyka języka – Część 23

Różnicowanie głosek: **Ż** - **DŻ**

Głoski **ż** oraz **dż** to głoski twarde, przedniojęzykowo-dziąsłowe, dźwięczne. Różni je sposób artykulacji - głoska **ż** jest głoską szczelinową, natomiast **dż** - zwarto-szczelinową.

Trudności w różnicowaniu słuchowym tych głosek wynikają u dzieci ze słabszej ich identyfikacji. Aby pomóc usprawnić tę zdolność, warto wykorzystać poniższe ćwiczenia:

1. Dziecko powtarza/odczytuje poniższe zestawienia sylab:

ŻA - DŻA	AŻA - ADŻA
ŻE - DŻE	EŻE - EDŻE
ŻO - DŻO	OŻO - ODŻO
ŻU - DŻU	UŻU - UDŻU

2. Następnie dziecko powtarza zwroty:

duża dżungla
beżowy dżem
grzeczny dżin
żółty dżip
żona dżokeja
różowy dżoker
kołnierzyk dżentelmena
rzadka dżuma
brzydka drożdżówka
dżinsy Grześka

3. W następnej kolejności - zdania:

Dżokej ujeżdża konia Żanety.
Dżentelmen kupił żonkile i różdżkę.
W dżungli można spotkać żaby rzekotki.
Marzena wsiadła do dżipa i pojechała do koleżanki Dżesiki.
Bożena trenuje dżudo, a jej mąż-dżentelmen jest żwawym dżokejem.

4. Warto zaproponować dziecku zabawę w rozdzielanie, np. kolorowych karteczek, na dwie grupy - z głoską **ż** oraz **dż**. Na karteczkach zapisujemy słowa:

żaba	dżip	rzemyk	dżem	żółtko	dżuma
pożar	dżungla	korzyści	dżety	żonkil	dżentelmen
korzeń	dżoker	burza	dżokej	marzenia	dżokejka
kołnierzyk	dżin	żołnierz	dżudo	filiżanka	Fidzi

5. Uzupełnianie słów:

Mama wyrwała chwasty z ko...eniami.
Magda jeździ konno, na głowę zakłada ...okejkę.

Na jesień czerwone korale robi się z ja...ębiny.
Lubię naleśniki z truskawkowym ...emem.
Najbardziej w jajku smakuje mi ...ółtko.
Złota rybka spełnia trzy życzenia, podobnie jak ...in.
Jadowity wąż występujący w Polsce to ...mija.

6. Rozwiązywanie zagadek:

Jak się nazywają
teksasowe spodnie?
Wyglądasz w nich świetnie
i jest Ci wygodnie.

Gdy niebo wdzieje szary kubraczek,
a potem rzewnie się rozplącze,
gdzie spadnie łez tych liczba duża,
tam z wody się zrobi wielka

Nikt tym zwierzątkiem
się nie zachwyca.
Wędruje w ziemi
długa

Śpi w mule zagrzebana
i nie boi się bociana.
W księżycowe noce
w jezioru rechoce.

Kiedy mama chleb z nim poda,
zawsze z apetytem jem.
Taki pyszny, że jeść szkoda:
owocowy, słodki

Elektryczna bańka szklana
sprytnie tak skonstruowana,
że gdy do niej prąd poleci,
bardzo jasnym światem świeci.

Co musi wróżka
trzymać w paluszkach,
by bez zmęczenia
spełniać marzenia?

Źródła:

J. Cieszyńska „Metody wywoływania głosek”,
Słowniczek zajęciowy ż (<https://domologo.pl/logopedia/wymowa/gloski-szumiacze/slowniczek-zajeciowy-gloska-z-2/>),
Słowniczek zajęciowy dż (<https://domologo.pl/logopedia/wymowa/gloski-szumiacze/slowniczek-zajeciowy-gloska-dz-2/>),
Zagadki dla dzieci (<https://zagadkidladzici.net/>).

opracowała: mgr Monika Śpiewak-Sondej, logopeda